

Békéscsabai Andrásy Gyula Gimnázium és Kollégium

HELYI TANTERV

2017

A KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

Kollégiumi foglalkozások kerettanterve

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja figyelembevételével intézményünkben a tematikus csoportfoglalkozások évfolyamonkénti elosztása az alábbi táblázatban foglaltaknak megfelelően történik. Az intézmény éves foglalkozási tervében kerül minden tanév elején meghatározásra, hogy az egyes tanulócsoportok között miként bontjuk meg a tematikus órakeretet. Ennek során figyelembe vesszük a tanulócsoportok tanulói összetételét. A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja lehetőséget biztosít az órakeret tanulócsoportonkénti átcsoportosítására.

Témakörök:

1. A tanulás tanítása	4
2. Erkölcsi nevelés.....	6
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	8
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	10
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	12
6. A családi életre nevelés	14
7. Testi és lelki egészségre nevelés	16
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	18
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	20
10. Pályaorientáció	23
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés	25
12. Médiatudatosságra nevelés.....	28

Áttekintési táblázat a témakörök évfolyamonkénti óraszámának meghatározásához

Témakörök	Évfolyamok				
	9.	10.	11.	12.	13.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Erkölcsei nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
Családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22	22	22	20	20

A kollégiumi heti csoportfoglalkozások témái tartalmazzák a diákok személyes ügyeivel kapcsolatos feladatokat, valamint a kollégiumi közösség és a tanulócsoport aktuális neveléssel, oktatással, ill. szervezéssel kapcsolatos ügyeit, továbbá a tematikus foglalkozásokat is.

A kollégiumban évi 37 nevelési héttel, (a 9-13 évfolyamon 33 nevelési héttel) ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ra azaz 22,

illetve 20 órára a fenti témákkal kell foglalkozni. A fennmaradó további idő a csoport és a kollégium, valamint a tanulók ügyeinek intézésével, közösségi feladatok ellátásának megszervezésével telik.

1. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakításával támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be a választott iskolájukat. A jól megválasztott tanulási stílus hatással lesz egész felnőtt életükre és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Megismerve tanulóink képességeit, eddig kialakult tanulási stílusát, fontos annak csiszolása alakítása mellyel egyénre szabott tanulási módszereket alakíthatunk ki, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

Fejlesztési követelmények:

- Cél a tanulók önismereti képességeinek kialakítása, kreativitásának fejlesztése, valamint a tanulni, megismerni vágyás igényének erősítése.
- A tanulók képesek legyenek gondolkodási képességeik fejlesztésére, a helyes tanulási módszerek elsajátítására.
- Szintén cél az önértékelés, valamint helyes énkép kialakítása, melyek elengedhetetlenek a jó teljesítményhez, a tanulási kudarcok okainak feltárásához, illetve kezeléséhez.
- A mindennapos iskolai felkészülés elősegítése.
- További feladat, hogy a tanulóknál a tanulás iránti belső igényt felébresszük és a tanulást a diákjaink mindennapjainak szerves részévé tegyük.
- Az általános ismeretszerzés iránti igény a tanulókat egész felnőtt életükben elkíséri, így elősegíti megfelelésüket a további életük során

Célok és feladatok

- Célunk, hogy minden diák ismerje meg saját tanulási stílusát, szokását, ezt alkalmazza és fejlessze mindennapi felkészülése során.
- Továbbá sajátítsa el a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

- Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani. Tudjon gazdálkodni a rendelkezésére álló idővel, ezen belül megszervezni tevékenységeit.
- Gyakorolja az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.
- Képes legyen elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat.
- Tudjon szelektálni az információk rendszerében, gyakorolja a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket

9. évfolyam: (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. Tanulási módszerek és lehetőségek a kollégiumban. A kollégiumi tanulás jellemzői, a diákok saját tanulási stílusának, szokásának megismerése
2. Az egyénre szabott tanulási módszer megválasztása, koncentráció és emlékezetfejlesztés. A bevésés pszichológiai feltételei
3. A helyes időbeosztás kialakítása, a megismert módszerek alkalmazása

A 9. évfolyamon azért nagyon fontos ezeknek a témaköröknek az átbeszélése, mert mindenki érkezik valamilyen tanulási technikával, ami jó, de a középiskolában nem biztos, hogy elegendő vagy megfelelő. A cél az, hogy a 9-es tanuló megismerje a számára optimális tanulási módszereket, technikákat és ezeket a későbbiek során is tudatosan tudja alkalmazni és használni. Ezáltal jobb eredményeket érhessen el az iskolában.

A későbbi évfolyamokon már könnyebb dolgunk van, hiszen az alapvető módszereket, technikákat megtanultuk 9. osztályban, így építhetjük rá a további témákat és a gyakorlati módszerek alkalmazásával is foglalkozhatunk.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az önművelésről. Az önművelés fontossága, az önművelés iránti igény kialakítása.
2. Az életen át tartó tanulás szükségességének megértetése (célkitűzések, rövid és hosszú távú célok)

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Ismerkedés különböző információ hordozókkal. A tanulást segítő tudatos internethasználat
2. Ismeretek értelmezése, szövegértelmezés, jegyzetelés, vázlatkészítés....

Ezen az évfolyamon a tudatos és hatékony internethasználat mellett az eddigi foglalkozások eredményességét ellenőrizhetjük. A diákok a megfelelő módszert választják-e és azt jól tudják-e alkalmazni a megfelelő eredmény elérése érdekében.

12. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az érettségi vizsgákra felkészülés módszerei, A helyes időbeosztás.
2. Írásbeli és szóbeli vizsgahelyzet. Feladatértelmezés, vázlat, jegyzetelés, fogalmazás, illetve a szóbeli vizsga kivitelezésének módszerei....

Ezen az évfolyamon érdemes az érettségi körüli feladatokkal foglalkozni. Esetleg a tantárgy specifikus felkészüléssel, a jól használható vázlat elkészítésével.

A foglalkozásokon feladatok megoldására, szituációk szemléltetésére is sor kerülhet, amelyek a gyakorlást, új módszerek megismerését és elsajátítását teszik lehetővé. A csoportmunkának és az önálló munkavégzésnek egyaránt szerepe van. A foglalkozások során lehetőség nyílik arra, hogy bárki önállóan véleményt nyilvánítson, bemutassa munkáját, mert ezzel is fejlődik tanulási tevékenysége, megtanulja ez által kifejezni magát

2. Erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen konfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Az élet első éveiben a gyerekek testi, lelki és társas fejlődése egyetlen egységet alkot. A mozgás, a tér birtokba vétele és a másokkal (elsősorban persze a szülőkkel) való interakció folyamatos kölcsönhatásban van a beszéd és a gondolkodás kialakulásával. Ez utóbbi jelenti a bázist az ítélőképesség kifejlődéséhez. Ennek egyik területe a jó és a rossz közötti különbség felismerése. Ezt hívjuk erkölcsi ítélkezésnek, ami nem azonos a társadalmi illemszabályokkal, konvenciókkal. Ez utóbbi elsősorban külső, magatartási jegyeket ölel fel: az udvariasságot, az öltözködés, hajviselet, mások által helyeselt vagy elviselt formáit, a társadalmi érintkezés fordulatait, ahogy köszöntünk, megszólítunk embereket, kérünk, kifogásolunk, sőt, ahogy veszekszünk konfliktusok alkalmával. A társadalmi konvenció része, hogy mennyire lépünk közel beszélgető partnerünkhöz, kinek nyújtunk kezet, vagy az, hogy a szórakozóhelyre mindig a férfi lép be először.

Az erkölcs ennél kevesebbet meg többet is jelent. Nem szabályozza ilyen mélységéig a mindennapi életet, de amire vonatkozik, azok igazán fontos dolgok. Erkölcsinek tekintünk bizonyos tilalmakat (pl. ne ölj) és az igazságosság, az emberi jogok, a méltányosság fogalmaival meghatározható kérdéseket, mindazt, amit egyszerűbben a jó és a rossz közötti választásként szokás emlegetni.

Fejlesztési követelmények:

- Tanulóink ismerjék meg az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Érezzék át és legyenek tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képesek legyenek az életkoruknak megfelelő erkölcsi választásokra.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Te és a veled egykorúak. Egészséges szórakozások, Igazi és hamis barátok (bajtársiasság, felelősség). Kikapcsolódás, pihenés, a szabad idő helyes eltöltése (beszélgetés, vita, gyakorlati példák).
2. A konfliktuskezelési technikák elsajátítása (megismerjük a tanulók gondolkodásmódját, érzelmi állapotát, alkalmazkodási problémáikat).

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Erkölcsi normák. Különböző élethelyzetek a családokon belül. (tragédia, válás, szegénység, kilátástalanság, áldozatvállalás. Megértés és alkalmazkodás. (A téma feldolgozása lehet akár irodalmi példán keresztül is)

2. Magatartás és kapcsolatrendszer csoportokban (közösségépítés, együttműködés, közös döntések hozatala, kitartás, barátság, segítségnyújtás nehéz helyzetben és körülmények között. (A téma feldolgozása lehet akár irodalmi példán keresztül is).

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Férfi-nő kapcsolat, szerelem, a kamaszodó gyermek (a családból kirepülő fiataloknál, a saját családi identitás kialakítása, a párkapcsolati problémák. (A téma előkészítése, megbeszélése lehet akár irodalmi példán, vagy film megtekintésén keresztül is).
2. A demokratikus családmodell megismertetése. Kulturált párkapcsolatok, a kölcsönös felelősség vállalása, egymás segítése (irodalmi példák....)

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Lehetséges konfliktusok a párválasztás után. (A téma feldolgozása lehet akár irodalmi példán keresztül is pld.: Németh László: Iszony).

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. A párkapcsolati erőszak (Az alkoholizmus problémái, bűnmegelőzés és áldozatvédelem).

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsanak olyan ismereteket, amelyek hozzájárulnak a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, a hazaszeretet érzésének kialakulásához, erősítéséhez.

Fejlesztési követelmények:

- A foglalkozások célja, hogy a bemutatott prezentációk, szemléltető eszközök, multimédiás anyagok segítségével a tanulók sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését.
- Legyenek tisztában a település, Békéscsaba város hírességeivel, hagyományaival. Ismerjék a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit, azok munkásságának főbb elemeit.
- A nevelés révén minél inkább alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg a kontinens történelmének főbb vonásait, érdekességeit, valamint sokszínű kultúráját, legyenek nyitottak az önálló kutatómunka (információk gyűjtése és azok feldolgozása) iránt.

9. évfolyam (2 óra)

(Közösséghez tartozás, hazaszeretet)

Tervezett témakörök:

1. A közösségi összetartozást megalapozó közös értékek bemutatása: Nemzeti jelképeink
2. Történelmi példákon keresztül pozitív attitűd kialakítása az országhoz, a nemzethez. Békéscsaba város nevezetes helyeinek, épületeinek, hírességeinek megismerése. (városlátogatás...)

10. évfolyam (2 óra)

(Nemzeti népi kultúránk értékei, hagyományai)

Tervezett témakörök:

1. A magyar nemzeti népi kultúránk értékeinek, hagyományainak rövid áttekintése
2. Jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, művészek, sportolók élete, munkássága...

11. évfolyam (2 óra)

(Nemzetünk kapcsolódása Európához)

Tervezett témakörök:

1. Az Európához, az EU-hoz való tartozásunk történelmi alapjai, jelentősége.
2. A nemzeti és az európai identitás kapcsolata. A határon túli magyarság szerepe.

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Magyarországon élő nemzetiségek kulturális szokásai hagyományai A hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségének példákkal történő rövid bemutatása.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Fekete Pál Békéscsaba Díszpolgára 1956-os állandó kiállításának megtekintése.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégium, mint a közösségi élet egyik fontos színtere különös figyelmet kell, hogy fordítson a demokratikus alapértékek elsajátítására. Nagy közösségekben elengedhetetlen, hogy a tanulók minél korábban megismerkedjenek a demokratikus jogok helyes gyakorlásával, hogy képesek legyenek saját és közösségük érdekeit képviselni.

A kollégiumban nagy szerepe van a Diákönkormányzatnak, melyben minden kollégiumi csoportból képviseltetik magukat a fiatalok. Az önkormányzat nem csupán az érdekképviselő terén vállal szerepet magára, de a szabadidős programok szervezésében is aktívan részt vesz.

Törekszünk arra, hogy a fiatalok tudatos magyar, illetve európai állampolgárokká váljanak, jogaik és kötelességeik ismerete pedig harmóniában kell, hogy álljon egymással.

Célok, feladatok:

Fontos a demokrácia fogalmának megismertetése a tanulókkal, hogy képessé váljanak a társadalommal való együttműködésre és azon belül az aktív szerepvállalásra, valamint szűkebb környezetükben is képesek legyenek a demokratikus együttélésre, az érdekeik képviselésére.

Fejlesztési követelmények:

- A tanuló ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit
- Képes legyen együttműködni nevelőtanárával, kollégiumi csoportjával, illetve közösen kialakítani az együttélési normákat.
- Képes legyen az érdekképviselőre, jogai és kötelességei gyakorlására

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A házirend és a napirend ismertetése. A tanulók tájékoztatása a dicséreték és büntetések rendszeréről, jelentőségéről, a tanulmányi értékelések gyakorlatáról, a hálóértékelések szempontjairól, a kedvezményekről és azok megvonásának lehetőségeiről
2. A Diákönkormányzat. A diákképviselők kötelezettségeinek és jogainak ismertetése. A DÖK szerepe, jogai és kötelezettségei a kollégiumban.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az egyén jogai és kötelezettségei. A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei.
2. A magyar választási rendszer fejlődése, a magyar állam működésének főbb elemei

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A demokratikus állam működésének legfontosabb intézményei

2. A magyar helyi önkormányzati rendszer

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Az alaptörvény.

13. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az állampolgári jogok érvényesítése
2. Az Európai Unió működése és intézményei.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására. (Empátia)

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.

- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

9. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Önismereti és intelligencia teszt alkalmazása. (felmérés, értékelés)

10. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Konfliktusok a családban, az iskolában, a kollégiumban. Konfliktuskezelési lehetőségek, megoldások.

11. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Viselkedési szabályok, elvárások a kollégiumi és társadalmi életben. Szociális viselkedés tökéletesítése (intuíció, empátia, segítőkészség)

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Intelligens kapcsolatteremtés a különmemű tanulók között. – A kulturált társas kapcsolatok.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Társas kapcsolatok. Házasság, élettársi kapcsolat. Házassélet, családtervezés, születésszabályozás.

6. A családi életre nevelés

A családnak fontos szerepe van a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében. A kollégiumnak éppen ezért egyik fő feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek átadása. Sajnos tanulóink nagy része nem rendelkezik az ideális családi mintákkal, éppen ezért kiemelten fontos a kollégium kompenzáló szerepe.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak a későbbi családi közösség kialakításában alapvető szerepe van. Célunk, hogy diákjainkban tudatosítsuk az egymás iránti tiszteletet, a másik iránt érzett felelősséget, a helyes szexuális kultúra és az alapvető erkölcsi értékek kialakítását.

Célok, feladatok:

- Felébreszteni és kialakítani a család szerepének fontosságát
- Segíteni a tanulókat, hogy megismerjék önmagukat, segítséget kapjanak a párválasztás és egymás megismerésének kérdéseire, kialakuljon a párkeresési kultúrájuk, családról alkotott képük.

Fejlesztési követelmények:

- Legyenek képesek a szeretet adására és elfogadására, ismerjék meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban
- Legyen igényük a kiegyensúlyozott, boldog családi életre, és tudatos családtervezésre
- A tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.

9. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakörök:

1. Tanulói önéletrajz, családfa elkészítése, őseink feltérképezése, családi történetek gyűjtése. Családi háttérvizsgálat, családon belüli szerepek (apa, anya, testvérek, nagyszülők) bemutatása.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A családi kapcsolatok jellemzői, családi munkamegosztás (szerepek). Szülői felelősség a kollégiumi életre való felkészítésben.
2. Családi konfliktuskezelés (szerepkonfliktusok, kamaszgondok).

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A család szerepe a múltban és a jelenben. Szerepek és szabályok a családi életben régen és ma (erkölcsi felfogások megismerése, érvelés ellenük vagy mellettük, vitatkozás). Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
2. Család és/vagy karrier.

12. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az emberi szükségletek a helyes életmód kialakításában, ezek hierarchiája, tudatos rendszerezése, rangsorolása.
2. A szeretetnyelvek.
3. A családtervezés, a házasság és a gyermekvállalás felelőssége.

13. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. A helyes szexuális kultúra jellemzői és jelentősége a férfi-nő kapcsolatban.
2. A családban előforduló konfliktusok (szerepjátékokon keresztül a konfliktusok és kezelésük módjának bemutatása).
3. A férfi és a női szerepek megváltozása.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

A XXI. század megváltozott körülményeiben kiemelten fontos a tanulók testi és lelki egészségének alapjainak a kialakítása. A testi egészség érdekében a kollégiumban rendszeres és sokszínű sportfoglalkozások kerülnek megrendezésre.

A kollégiumunk körül lévő és rendelkezésünkre álló gyönyörű park, valamint a minden igényt kielégítő sportudvar a szabadidő eltöltésének és a testedzéseknél is jó színhelyül szolgál.

A csoportokon belüli, illetve a nagyobb kollégiumi sportprogramok célja, hogy felkészítse diákjainkat testileg és lelkileg is az egészséges életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére, valamint segítsen az egészségkárosító szokások megelőzésében.

Célok, feladatok:

- Egészséges életritmus és életvitel kialakítása.
- Egészségkárosító szokások következményeinek tudatosítása.
- A rendszeres testmozgás szeretetének kialakítása.
- Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése

Fejlesztési követelmények:

- A tanuló legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre és egészségre kifejtett pozitív jelentőségével
- Ismerje fel az egészségét fenyegető tényezőket, ismerje ezek megelőzésének módját
- Alakuljon ki a mozgás szeretete, valamint az igény az egészséges táplálkozásra
- A tanuló képes legyen arra, hogy lelki problémáit felismerje, és azok megoldásához segítséget kérjen
- Képes legyen szabad ideje aktív, konstruktív eltöltésére
- Ismerjen különböző rekreációs, relaxációs, stressz-oldási technikákat

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az egészséges életmód összetevői, az életvitel hasznos és káros elemei. A városi és falusi családok életmódja (kordivatok, káros szenvedélyek, sznobizmus). Milyen életmódmodellt hoztak a tanulók otthonról?
2. A helyes táplálkozási szokások kialakítása (lehetőségei otthon és a kollégiumban). Reformkonyha – törekvések (gyógyteák, a vegyszermentes nyersanyagokhoz jutás lehetőségei, egyszerű reformételek, receptek)

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Káros szenvedélyek, a függőséghez vezető szokások megelőzése (a dohányzás káros élettani hatása, élvezeti szerek, nyugtatók, drogok), illetve a leszokás lehetőségei (relaxációs gyakorlatok, jóga, mozgás-gazdag napi programok).
2. A szabadidő tervezése és szervezése a kollégiumban (lehetőségek, részvétel). Rendszeresség, folyamatosság – várható hatások: élettani és emberi következmények. A szabadidő szervezése az otthoni környezetben

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Korábbi nemzedékek életmódja, szokásaik, életritmusuk A mai életmód összehasonlítása a nagyszülők, idős rokonok a szülők életmódjával). Cselekvés és pihenés összhangja egy napon belül. Az életerő, életkedv szerepe a munkavégzésben. Mentálhigiéne.
2. Az étkezés kultúrája. (A vegetáriánus étrend és más étrendek stb.) Biokultúra szemlélet: A természetes lakókörnyezet létrehozására való törekvés, öltözködési kritériumok, anyagválasztás, az étkezési szokások alakítása, a biogazdálkodás jelentősége. Az ember ökológiai lábnyoma.

12. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Függőség, káros életmód, életvitel a családban. A függőség költségessége. A függőség és következményei, az emberi gyengeség (pénzszerzési kényszer, bűnözés)
2. A testkultúra tudatos alakítása, egészséges életvitel... (a hosszú távú tervezés lehetőségei és fontossága az életmód, életvitel alakításában).

13. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Életkilátások az életvitel tudatos alakításával, (betegségek megelőzése, öröklött betegségek a családban, a szűrővizsgálatok fontossága, önvizsgálat). A fittség megőrzése hosszú távon.
2. Rendszeres fizikai aktivitás és a sport hatása a szervezetre (Egyéni és közös sporttevékenység).

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál. A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat, amely a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója kell, hogy legyen.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az önkéntesség és a felelősségvállalás fogalmával való megismerkedés. A társadalmi felelősségvállalás fontosságának bemutatása, a másokért érzett szolidaritás jelentőségének példákon történő bemutatása.
2. Az érettségi vizsga előfeltétele a közösségi szolgálat. A segítő magatartás kifejlődésének elősegítése szituációs játékok révén.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az önkéntesség története, típusai.
2. Az önkéntes szervezetek (Magyar Vöröskereszt, Magyar Máltai Szeretetszolgálat és egyéb szervezetek) bemutatása.
3. A tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeinek és jelentőségének ismertetése.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Lakossági adományok (pénz-és természetbeni) és társadalmi szolidaritás. Az adományozási hajlandóság alakulása, az adományozás társadalmi háttere.
2. Az együttműködés, egymásra figyelés. (E képességek kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutathatjuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakörök:

1. A hátrányos helyzet és a fogyatékkal élés fogalmának ismertetése. Példákon keresztül bemutatni és éreztetni, hogy mit jelent fogyatékkal élni.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. A hátrányos helyzetűek és a fogyatékkal élők jogai.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Az intézményes környezeti nevelés története csak néhány évtizedre nyúlik vissza. 1972-ben, a Stockholmban rendezett I. Környezetvédelmi Világkonferencián hangsúlyozták a környezeti nevelés fontosságát, majd 1975-ben az ENSZ megjelentette első hivatalos dokumentumát a környezeti nevelésről (Belgrádi Charta).

1977-ben, a Tbiliszi-ben tartott UNESCO Környezeti Nevelési Kormányközi Konferencián megfogalmazták az iskolai környezeti nevelés célját, területeit és módszereit: „A környezeti nevelés egy folyamat, amelynek célja, hogy a világ népessége környezettudatosan gondolkodjék, figyeljen oda a környezetre és minden azzal kapcsolatos problémára. Rendelkezzen az ehhez szükséges ismeretekkel, készségekkel, attitűdökkel, motivációval és elkötelezettséggel, hogy egyénileg és közösségben dolgozzon a jelenlegi problémák megoldásain és az újabbak megelőzésén.”

Az 1992-es Rio de Janeiro-i ENSZ csúcsertekezlet óta a környezeti nevelés részévé váltak a környezeti kérdések gazdasági és társadalmi vonatkozásai is. Az utolsó nemzetközi dokumentum az 1999-es Környezeti nevelés és oktatás Európában c. Brüsszeli Konferencia záróokmánya, amelyben megfogalmazzák, hogy a természetközpontú környezeti nevelést ki kell egészíteni a fenntartható fejlődés és a társadalom kérdésköreivel is.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés a kollégiumban

Célok és feladatok:

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A környezettudatosságra való nevelés a hosszú távú környezetvédelmi gondolkodás alapja.

A kollégiumban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítse a diákokat a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel harmonikus életvezetésre. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Képessé kell tennünk a tanítványainkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, és azok tudatos és takarékos használatára. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözzük a tanulókat a környezet védelmére,

arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetük állapotát rontja. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Törekedjünk arra, hogy a kollégisták cselekvő környezetvédők legyenek, és segítsük elő a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását.

Fejlesztési követelmények:

- A tanuló vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat, tudjon érvelni a környezetvédelmi megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapelvét a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást.

Alapelvek

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, azt a gondolkodásmódot kell követnie, hogy minden mindennel összefügg.

Nevelő hatása elsősorban annak van, ami személyesen érint bennünket. Ennek megfelelően a környezeti nevelésnek a helyi, lokális problémákra kell támaszkodnia. A helyi probléma a legalkalmasabb az emberek környezeti tudatosságának felébresztésére, ugyanakkor a környezeti ügyeket csak szélesebb keretek között lehet megérteni vagy kezelni.

A jelenlegi életmódunk fenntarthatatlan. Ahhoz, hogy életmódunkat, civilizációnk berendezkedését és működését megváltoztassuk, mindenekelőtt arra van szükség, hogy kritikai elemzésnek vessük alá a jelenlegi helyzetet. Ezért kell a kritikai gondolkodást kiemelten bátorítani a nevelésnek is. A kritika önmagában azonban nem szül új megoldásokat, ehhez kreativitásra van szükség. Senki nem tudja, hogy lehet 6-9 milliárd ember számára fenntartható módon emberhez méltó körülményeket teremteni ezen a bolygón. Létszükséglet, hogy ösztönözzük a felnövekvő generációk kreatív gondolkodását.

A környezeti nevelésnek feladata, hogy felkészítse az embereket a felelős állampolgári gondolkodásra, döntésre és cselekvésre.

A környezeti nevelés értéknek tartja a természeti erőforrások kíméletét, a természet törvényeivel harmonizáló magatartást és a környezetért felelős életvitelt, ennek megfelelően az anyagi javak tekintetében a mértékletességet és a takarékoságot.

Az ember része a természetnek, és a többi élőlény közül való kiemelkedése nem előjogokkal jár, hanem éppenséggel a Föld iránti kötelességekkel. Tennünk kell azért, hogy ez az érték meghatározó legyen az egyénekből, és társadalmi szinten is érvényessé váljon.

9. évfolyam (2 óra)

(A természet és az emberi környezet egymásra hatása)

Tervezett témakörök:

1. A környezet fogalma
 - a. A természeti-, az épített és a társadalmi környezet alkotóelemei
 - b. Az ember és a környezet kapcsolata történeti megközelítésben
2. A települési környezet
 - a. Környezetszennyező anyagok és tevékenységek

10. évfolyam (2 óra)

(Természeti erőforrásaink védelme)

Tervezett témakörök:

1. Hogyan változik környezetünk élővilága? – A biológiai sokféleség védelme
2. Az ember és a természet harmonikus, egészséges együttműködésének lehetőségei.

11. évfolyam (2 óra)

(Az ipari termelés és a környezet védelme)

Tervezett témakörök:

1. Hulladékgazdálkodás (A hulladék fogalma, típusai, káros hatásai; A tudatos vásárlás szerepe a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében; Az újra hasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatósága)

2. Megújuló és nem megújuló energiaforrások

12. évfolyam (2 óra)

(Természeti és kulturális örökségünk)

Tervezett témakörök:

1. Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek megóvása; Magyarország nemzeti parkjai
2. Ismerkedés a magyar (és az európai) világörökség értékeivel.

13. évfolyam (2 óra)

(Lehetőség és cselekvés „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!”)

Tervezett témakörök:

1. Környezeti problémák, megoldási lehetőségek Környezetünk megóvásának lehetőségei, a természeti környezetet védő tevékenységek, akciók
2. A környezetkímélő életmód előnyei az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása alapján.

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények:

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.

- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Önéletrajz írása, ill. Jövőbeni terveim c. fogalmazás készítése
2. Milyen munkát végeznék szívesen... (szóbeli célmeghatározások). Célok, feladatok, nehézségek, a különböző szakmák szépsége, kérdések.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Készségfejlesztő, alkotásra serkentő és logikai feladatok (logikai tesztek megoldása, feladatgyűjtemények).
2. Önértékelési lista személyes tulajdonságainkról: mely tulajdonságokra lehet szükség az álláskeresés, munkába állás, illetve a további megvalósítás a célok során. Továbbtanulási célok esetén az intézmény és a szak kiválasztásának szempontjai; a tanulmányok elvégzése utáni munkalehetőségek.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A Nemzeti Pályaorientációs Portál bemutatása. Kérdőívek középiskolásoknak és pályakezdőknek. Tesztek kitöltése.
2. Pályaorientációs és önismereti foglalkozás (továbbtanulás, önismereti tesztek, hivatástudat, jövőkép).

12. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A továbbtanulók számára: a felsőoktatási intézmények előkészítőin való részvétel biztosítása, kommunikációs készségek.... A vizsgázás módszertana (csoportfoglalkozás).
2. Tájékoztatók, továbbtanulás esetén a jelentkezés módjai, felvételi eljárások és dokumentációk. Állami-illetve költségtérítéses képzések.

13. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Álláslehetőségek felkutatása a gyakorlatban. Az információszerzés lehetőségeinek ismertetése: újság, internet, hirdetés megfogalmazása, munkaközvetítő irodák jelentősége.
2. Jövőkép, életpálya, hivatás. (állásinterjú....).

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulóink felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Segítség a csoportfoglalkozások kérdésköréhez:

1. Mennyit ér a pénzünk? A modern kor pénze.
2. Infláció. Árstabilitás. Jegybanki alapkamat.
3. Bankrendszer Magyarországon. A Magyar Nemzeti Bank.
4. A megfontolt pénzügyekhez készítsünk költségvetést. A háztartások alapvető gazdasági funkciói.
5. Miért érdemes megtakarítanunk? Megtakarítási lehetőségek.
6. Az emberek alapszükségleteit meghatározó tényezők. Erőforrások és szükségletek kapcsolata.
7. A munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások kapcsolata.
8. Bankjegyek és érmék. Késpénzhasználat a mindennapokban.
9. A láthatatlan pénz. Bankszámla előnyei. Bankválasztás és számlanyitás. Bankszámla használat. Fizetés bankkártyával, bankolás a neten, mobilon, bankszámla használat külföldön.
10. A vállalkozások alapvető szerepe a gazdaságban.
11. Vállalkozások formái és működési módjuk.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A fogyasztói társadalom. Fogyasztóvédelmi alapismeretek. A tudatos vásárlás. A környezettudatos és etikus vásárlás (tájékozódás árakról és a termékek minőségéről, a kapcsolódó szolgáltatásokról és a legjobb választásról).

2. A pénzügyi tudatosság. A megszerzett jövedelem értékállóságának megőrzése, növelése.(A takarékoság fontossága).

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A munkanélküliség megelőzésének lehetőségei. Az „élethosszig” tartó tanulás szükségessége (átképzésben való részvétel, a több lábbon állás képessége).
2. Családi gazdálkodás és a munkával szerzett jövedelem felhasználása.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az állam szerepe a gazdaságban (az állam költségvetése, az állami beavatkozás lehetőségei, támogatások). Társadalmi-gazdasági kihívások.
2. Az EU gazdasága (az EU gazdaságpolitikája, költségvetése, az euró). Az EU-n belüli munkavállalás lehetőségei, támogatások.

12. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az egyéni és családi életben előforduló nehézségek, krízisek kiküszöbölésének lehetőségei (az igénybe vehető ellátórendszerek, az esélyegyenlőség biztosítására létrehozott állami- és egyéb források, keretek). Jogi ügyek intézése, jogsegélyszolgálatok.
2. Banki hitelek. A hitelek fajtái. A diákhitel. A magyar pénzpiacon jelen lévő hitelek (a bankok ajánlatai, naprakész információk, törlesztő részletek, kamat).
3. A különböző bankok biztosítási programjai.

13. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. A lakhatás támogatásának lehetőségei (diákhitel, családi támogatás, saját lakás, hitelek, támogatási programok).
2. A családi háztartás jellemzői. Családi költségvetés. Adózás, biztosítások, kedvezmények, törlesztések (banki befektetési lehetőségek, folyószámlával kapcsolatos ügyintézés).
3. Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

A foglalkozások során alapvető cél, hogy a diákok megtanuljanak különbséget tenni a médiatartalmak között, kritikai szemmel tekintsék a média produktumait, s így tudatosan kezeljék a médiatartalmakról nyert benyomásokat, hatásokat. Továbbá fontos feladat, hogy tanulják meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények:

- A tanulók sajátítsák el a régi és új médiumok nyelvét.
- Képesek legyenek értelmező, kritikai szemlélet kialakítására.
- Legyenek tisztában a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeivel.
- Tanulják meg a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális világ megkülönböztetésének módját.

9. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Az internethasználat veszélyei. A sodródó, belefeledkező internethasználattal szembe állítani a tudatos, érték szempontú választáson alapulót. Az internet és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása. A médiatartalmak és valóság összefüggése.

10. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. A média fogalma és társadalmi szerepe. Tájékoztatás, befolyásolás. Kritikai érzék kifejlesztése.(Ki mondja? Mit mond? Mi az ő érdeke?)

11. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Tájékozódás a médiából. Az elektronikus média hatékony felhasználása.

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. A reklám világa. Élni és visszaélni a meggyőzés mesterségével.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Az adatbiztonság szabályainak és megteremtési lehetőségeinek megismerése. Az etikus magatartás és felelősség.